

Prædiken til 1. søndag i Fasten. 18. februar 2024

Af Mette Høyer Dansøn

Salmer: 756 Nu gløder øst i morgenskær, 698 Kain, hvor er din
bror? 624 Gud er Gud, før jorden skabtes,

—

658 Når jeg er træt og trist, når modet svigter, G42 Tak for
måltidet vi dele, 557 Her vil ties, her vil bies,

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Apostlene kom også i strid om, hvem af dem der skulle regnes for den største. Da sagde han til dem: »Folkenes konger hersker over dem, og de, som udøver magt over dem, lader sig kalde velgørere. Sådan skal I ikke være; men den ældste blandt jer skal være som den yngste, og lederen som den, der tjener. For hvem er størst: den, der sidder til bords, eller den, der tjener? Er det ikke den, der sidder til bords? Men jeg er iblandt jer som den, der tjener. Jer er det, der er blevet hos mig under mine prøvelser, og ligesom min fader har overdraget mig Riget, overdrager jeg det til jer, for at I skal spise og drikke ved mit bord i mit rige, og I skal sidde på troner og dømme Israels tolv stammer. Simon, Simon! Satan gjorde krav på jer for at sigte jer som hvede; men jeg bad for dig, for at din tro ikke skal svigte. Og når du engang vender om, så styrk dine brødre.« Lukasevangeliet 22,24-32

I dag er det første søndag i fasten.

Et gennemgående tema i fasten er fristelse, og fristelsen, den er også på spil i dag – fristelsen til at ville have magt og tænke på sig selv før tanken på næsten bliver tænkt, en fristelse vi alle kender til...

Fristelsen til ikke at blive glad når andre får anerkendelse, men at blive misundelige... Så misundelige, at det kan føre til brodermord og til krig mellem nabolande.

Fristelsen til at ønske at være størst og bedst, om det er i familien i forholdet til søskende, eller i forhold til børnene – vi vil gerne elskes højst...

Fristelsen til at ville være stor udenom Gud – at ville have magt og kunne bestemme... Fristelsen til ikke at give plads til andre.

Rammen for ordene vi hører i evangeliet til i dag, finder vi er nadverindstiftelsen. Den har lige fundet sted lige før det stykke vi har som dagens evangelium.

Det er skærtorsdag.

Jesus har lige indstiftet nadveren

Der skal ske en overdragelse sted – Jesus skal overdrage riget, som han selv har fået riget overdraget...

Men som altid, så bliver det med ”riget” misforstået, for det lyder som noget med pomp og pragt, og hvor nogen skal herske over andre- hvor nogen har mere magt end andre, og hvor det gælder om at høre til de magtfulde.

Men hvad er magt? Er det at sidde ved bordet eller at tjene? Vi ved at på kongeslotte er det ved at sidde ved bordet, men på plejehjem er det dem, der tjener...

Og hvorfor fristes disciplene til at gribe ud efter magt efter de har gået med sammen med Jesus i tre år?

Jo, De kan se, at det hele vil ændre sig. Jesus forbereder dem på, at når de skal spise sammen, skal de mindes ham... han vil ikke vedblive med at være der i krop og blod. Magtstrukturen vil ændre sig... Jesus er deres leder – også selv om han tjener disciplene ved at vaske deres fødder og ved at tjene dem... Men lederen af gruppen vil forsvinde, og gruppen skal fortsætte arbejdet uden ham.

Når der sker et magt-vakuum, skal andre tage over, ellers bliver ingenting udført.

Vi kender det fra familierne, hvor det næsten altid er en person, der samler til påske-frokost eller til søskende komsammen eller fætre- Kusine fester – hvis den person så ikke kan udføre det

hverv mere, så skal andre tage over, hvis traditionerne skal fortsætte... Der er nogen, der skal tage opgaver på sig, og med opgaver er der også magt til at præge udførelsen af opgaven, måske til egen fordel.

Simon Peter er altid blevet beskrevet som en af dem, der tilhørte inderkredsen. Han var med oppe på forklarelsens bjerg, han bliver kaldt "Klippe" af Jesus.

Og nu siger Jesus til Simon Peter, at Satan gør krav på ham....

Når Satan gør krav på en, så kommer han som fristeren.

Først frister han til magtkamp

Så frister han til fornægtelse.

Det er skærtorsdag, der er rammen om dagens evangeliefortælling. Vi ved at Simons tro svigtede den selvsamme nat – Selv om Jesus bad for at hans tro ikke må svigte.

Simon kommer til at stå ansigt til ansigt med sig selv. Han kommer til at indse, at der kun er vantro, fornægtelse tilbage...

Jesus vil fortælle Simon Peter, at han vil svigte før hanen gale og Jesus vil opleve, at Simon Peter og de andre disciple ikke kan holde sig vågne, mens han beder i Getsemane have og oplever en angst som ingen vil kunne kende til, en angst, der får ham til at svede blod.

Jesus vil blive forrådt med et kys af Judas, som også var en nær ven – men som faldt for fristeren, der fik ham til at tage imod betaling, fik ham til at overgive sin elskede lære og mester... og som senere samme nat fortvivles i den grad, at han begår selvmord. Det bliver et hårdt døgn også for Judas, der fristes til at give op.

Vi kan fristes til at give op – det er den største fristelse... at føle, at livet ikke er en kamp værd. Opgivenhed overfor tilværelsen er der hvor Fristeren slår til...

Og jeg fortvivles på Judas vegne over at han gav op.... For han oplevede ikke det, som Simon Peter oplevede...

Simon Peter svigtede, han fornægtede ethvert kendskab til Jesus, han blev sigtet af satan som hvede... Og han hørte hanen gale og blev sig selv bevidst... og han løb fortvivlet ud i natten... Men han opgav ikke livet.

Simon Peter oplevede at ramme bunden... Judas oplevede at ramme bunden....

Men Simon Peter blev rejst igen, noget han kun oplevede, fordi Satan ikke fik så godt fat i ham, at han opgav sit liv.

Skærtorsdag er en kampplads mellem liv og død.

Judas døde, Simon Peter overlevede med nød og næppe, rystet i sin grundvold.

Og så ved vi hvad der sker....

Langfredag dør Jesus på korset.

Påskesøndag står han op og er lyslevende – han har overvundet døden.

Og som opstanden møder Jesus Simon Peter igen.

Jesus ved at Simon Peter har svigtet. Troen svigtede, han turde ikke holde fast...

Men Jesus indsætter ham igen som discipel, tre gange spørger Jesus Simon Peter "Elsker du mig" og 3 gange svarer Simon Peter, "Du ved at jeg elsker dig" og Jesus genindsætter Simon Peter som discipel – "vogt mine får".

Når vi synes at Satan har fat i os og sigter os, når vi fristes til at give op – så skal vi lade være... Det kan godt være det er hårdt at være på bunden, at ramme bunden og indse at man har svigtet sine nære og kære, at man har svigtet Gud og næsten, men når vi rammer bunden, så kan vi løftes op.

Vi kan gå til nadver og blive tilgivet og vi kan der genindsættes i discipelskabet igen.

Simon Peter finder ud af at han på trods af svigt er elsket... Den erkendelse må vi også gerne komme til.

Vi er i fasten, hvor vi forbereder os på påsken... I påsken sker alt dette og meget mere... Der er så mange begivenheder i påsken, at vi skal bruge fasten til at begynde at forberede os, for det kan ikke rummes på en uge.

Vi er på vej til påsken, og Jesus er vejen sandheden og livet.

Bliver vi fristet til at komme på afveje, kan vi finde ind i kirken og frem til sakramentet, hvor vi bliver sat tilbage på sporet. Tilbage på den vej, hvor Jesus vandrer med os gennem livet, gennem døden og ind i opstandelsen.

Jesus viser vejen for Simon Peters skyld og for vores skyld, vi kan hentes tilbage på vejen i nadveren.

Vi får del i dødens død i nadveren. Vi får del i det evige liv i nadveren.

Vi får en delagtighed i tilgivelsen for alle de fristelser vi er faldet for. Vi genindsættes som disciple, så vi kan vende om og styrke vores brødre.

Vi kan gå fra kirken med Gud som arbejdsgiver – ligesom Simon Peter kunne det, efter at være genindsat som discipel efter påsken.

Påskelørdag var Jesus i dødsriget, og jeg håber og tror at Jesus fandt Judas og trøstede ham.

Selv i dødsriget kan Gud nå os og vores kære.

Dødsriget bliver ved Jesus et rige, med håb og opstandelse.

Så højt elskede Gud os, at han tog en tjeners skikkelse og ofrede sig for os.

Jesus faldt ikke for fristelsen til at tage magt i verdslige riger, og fordi han kunne modstå fristelse, kan han hjælpe os, når vi fristes til at søge magt, til at søge vores eget til at søge væk fra Gud.

Herre Jesus, vi beder for at du også vil bede for os, som du bad for Simon – for ligesom Simon Peter svigtede, kommer vi også til at svigte – men hent os så tilbage kære Gud, bed os om at vogte dine lam. – Sæt os ved nadveren tilgivet ind i discipelskabet igen. Mind os om, at du er vores arbejdsgiver.

Lov og tak og evig ære være dig vores Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,

højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen